

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 60/2017-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Hudákom, Advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 7 T 54/2012 z 31. októbra 2016 a príkazom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Tos 28/2016 zo 7. decembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDAKČIA] n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 60/2016-9 z 19. januára 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) príkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 T 54/2012 z 31. októbra 2016 (ďalej aj „napadnutý príkaz okresného súdu“) a príkazom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tos 28/2016 zo 7. decembra 2016 (ďalej aj „napadnutý príkaz krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresný súd napadnutým príkazom nariadil, aby bol sťažovateľ ako obžalovaný v rámci trestného konania pozorovaný v zdravotníckom zariadení na účely vyšetrovania jeho duševného stavu. Okresný súd v napadnutom príkaze uviedol:

„1. Proti obžalovanému [REDAKOVANÉ] sa na tunajšom súde vedie trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. d Trestného zákona a zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona.

2. V predmetnej trestnej veci bol vydaný príkaz sp. zn. 7T/54/2012 zo dňa 23.11.2015, podľa § 148 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku na vyšetrovanie duševného stavu obžalovaného. V nadväznosti na vydaný príkaz, súd uznesením sp. zn. 7T/54/2012 zo dňa 11.4.2016 postupom podľa § 142 ods. 1 Trestného poriadku do konania pribral dvoch znalcov z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria/sexuológia - [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

3. Proti predmetnému uzneseniu podal obžalovaný v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojej obhajkyne sťažnosť. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 4Tos/13/2016 zo dňa 31.5.2016, predmetnú sťažnosť obžalovaného v zmysle § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol, poukazujúc na to, že ani v súčasnosti nie je dôvod meniť potrebu zisťovania skutočnosti dôležitej pre trestné konanie - riešenie otázky ne/príčetnosti obžalovaného.

4. Znalci za účelom vypracovania znaleckého posudku obžalovaného písomne predvolali na znalecké vyšetrovanie na dni 4.8.2016 a 17.8.2016. Obžalovaný sa nezúčastnil

ani na jednom termíne vyšetrenia, v oboch prípadoch zaslal znalcom písomné vyjadrenie, prečo sa na vyšetrení nezúčastní. Obžalovaný svoju neúčast' na prvom termíne vyšetrenia odôvodnil svojou pracovnou zaneprázdnenosťou a nemožnosťou vybaviť si voľno u zamestnávateľa, nakoľko predvolanie prevzal dňa 3.8.2016 o 15.15 hod. Obžalovaný sa nedostavil ani na druhý termín vyšetrenia (nariadený na deň 17.8.2016), pribratému znalcovi zaslal svoje ospravedlnenie zo dňa 15.8.2016, z obsahu ktorého je zrejmé, že obžalovaný považuje znalecké vyšetrenie za predčasné a irelevantné z dôvodu, že obžaloba je postavená iba na základe tvrdenia proti tvrdeniu. Následne súd opatrením sp. zn. 7T/54/2012 zo dňa 3.10.2016 podľa § 120 ods. 3 Trestného nariadil predvedenie obžalovaného prostredníctvom útvaru policajného zboru pred znalcov na deň 12.10.2016 (streda) o 15:30 hod., ktoré bolo bezúspešné. Na to súd opätovne opatrením sp. zn. 7T/54/2012 zo dňa 13.10.2016 nariadil predvedenie obžalovaného prostredníctvom útvaru policajného zboru pred znalcov na deň 15.10.2016 (sobota) o 8:30 hod., ktoré bolo úspešné, avšak obžalovaný sa na ňom odmietol podrobiť znaleckému vyšetreniu s tým, že ak by mu súd zaslal opatrenie o predvedení, bol by sa vyšetreniu podrobil, resp., že do budúcnosti sa neodmietne podrobiť vyšetreniu, ak sa vykonajú opatrenia, ktoré žiada.

5. Na možnosť postupu podľa § 148 ods. 3 Trestného poriadku poukázal v tejto trestnej veci aj Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení sp. zn. 4To/28/2014 zo dňa 13.10.2014. Podľa názoru krajského súdu o.i. vyšetriť duševný stav obžalovaného je možné vychádzajúc z ustanovenia § 148 ods. 3 Tr. por. ambulantne a v prípade, že ambulantné vyšetrenie nepostačuje aj pozorovaním v zdravotníckom ústave (samozrejme takéto vyšetrenie musí nariadiť súd). Vyšetrenie duševného stavu obvineného a zvlášť jeho pozorovaním v zdravotníckom ústave, je nepochybne závažným zásahom do základných práv a slobôd obvineného, a to predovšetkým jeho osobnej slobody, ako aj slobody pohybu a pobytu, a preto pre jeho nariadenie musí existovať závažný dôvod. No práve závažným dôvodom je skutočnosť, že obvinená sa bez relevantného dôvodu odmieta psychiatrickému vyšetreniu podrobiť a ustanovení znalci, bez tohto vyšetrenia, nemôžu duševný stav obvineného posúdiť, a preto, odporúčajú jeho vyšetrenie pozorovaním v zdravotníckom zariadení.

6. Zo správania obžalovaného popísaného v 4. bode tohto príkazu jednoznačne vyplýva, že ten sa umelo, všemožnými spôsobmi snaží vyhnúť vyšetreniu, polemizuje

s právoplatnými rozhodnutiami viaznucimi na túto vec, ba dokonca kladie súdu vlastné podmienky nemajúce oporu v ustanoveniach Trestného poriadku. Vychádzajúc zo zistených skutočností a majúc pritom na pamäti všetky dostupné okolnosti, v danom prípade súd dospel k záveru, že nateraz iným spôsobom, ako vyšetrením duševného stavu v zdravotníckom zariadení, by sa nedosiahol sledovaný účel, a preto postupom podľa § 148 ods. 3 Trestného poriadku, bolo nariadené vyšetrenie duševného stavu obžalovaného jeho pozorovaním v zdravotníckom zariadení. Takýto postup má oporu aj v čl. 17 ods. 7 Ústavy SR.“

Proti napadnutému príkazu okresného súdu nie je prípustný žiaden opravný prostriedok, o čom bol sťažovateľ v napadnutom príkaze okresného súdu poučený.

2.1 Z § 148 ods. 4 Trestného poriadku vyplýva, že nariadenie pozorovania obvineného v zdravotníckom zariadení na účely vyšetrenia jeho duševného stavu konajúci súd prijíma uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť. Z toho dôvodu, aj keď bolo nariadenie pozorovať duševný stav sťažovateľa v zdravotníckom zariadení vydané okresným súdom vo forme príkazu, proti ktorému nie je možné podať opravný prostriedok, a sťažovateľ bol o neprípustnosti opravného prostriedku poučený, sťažovateľ v presvedčení, že okresný súd konal protizákonne (nenariadil pozorovanie sťažovateľa v zdravotníckom zariadení uznesením, ale príkazom), podal proti napadnutému príkazu okresného súdu sťažnosť na krajskom súde. Medzičasom bol sťažovateľ 24. novembra 2016 internovaný v zdravotníckom zariadení. Krajský súd bez toho, že by bol oprávnený konať o sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému príkazu okresného súdu (keďže proti nemu nie je prípustný opravný prostriedok), napadnutým príkazom prikázal zdravotníckemu zariadeniu ihneď prepustiť sťažovateľa zo zdravotníckeho zariadenia. Napadnutý príkaz krajského súdu okrem samotného príkazu (výroku) neobsahuje žiadne odôvodnenie.

3. Podľa sťažovateľa z uvedených ustanovení § 148 ods. 3 a 4 Trestného poriadku celkom jednoznačne vyplýva, že pre obmedzenie osobnej slobody na účely pozorovania v zdravotníckom zariadení sa vyžaduje vydanie uznesenia, proti ktorému zákon osobitným ustanovením pripúšťa sťažnosť s odkladným účinkom. Zákonodarca takto podľa sťažovateľa zvýraznil význam ochrany a zároveň kontroly zákonnosti pozbavenia osobnej slobody. Aj nariadené pozorovanie v zdravotníckom zariadení podľa mienky sťažovateľa

nesporne patrí k zásahom do práva na osobnú slobodu, ktoré sú možné iba z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

3.1 Sťažovateľ uvádza, že v jeho prípade okresný súd zásadným a hrubým spôsobom porušil citované ustanovenia Trestného poriadku, keď o pozorovaní zdravotného stavu nerozhodol zákonom predpísanou formou – uznesením, ale formou príkazu, ktorý prichádza do úvahy iba podľa § 148 ods. 1 a 2 Trestného poriadku, teda vo vzťahu k vyšetreniu duševného stavu ambulantnou formou. Sťažovateľ navyše uvádza, že podľa § 181 ods. 3 Trestného poriadku „*Proti príkazu opravný prostriedok nie je prípustný*“, a teda podľa jeho názoru mu postupom okresného súdu bolo znemožnené domáhať sa preskúmania rozhodnutia súdu prostredníctvom riadneho opravného prostriedku, ktorý by mu v prípade uznesenia v zmysle zákona patril a ktorý by sa navyše spájal s odkladným účinkom.

3.2 Keďže okresný súd vo veci v rozpore so zákonom nariadil pozorovanie sťažovateľa v zdravotníckom zariadení príkazom, nemal sťažovateľ inú možnosť, ako na pozorovanie nastúpiť. Zároveň sťažovateľ konštatuje, že zaslal krajskému súdu podanie nazvané „*Sťažnosť pre porušovanie ľudských práv a slobôd a pre porušovanie práv obvineného na riadnu a spravodlivú obhajobu*“, v ktorom vzniknutú situáciu opísal. Podľa sťažovateľa krajský súd na jeho podanie zareagoval tak, že opäť formou napadnutého príkazu prikázal bez akéhokoľvek odôvodnenia či konštatovania nezákonnosti postupu okresného súdu jeho okamžité prepustenie z psychiatrického oddelenia zdravotníckeho zariadenia. Dôsledkom nezákonného postupu okresného súdu bola podľa sťažovateľa jeho osobná sloboda obmedzená po dobu 14 dní, čo má za následok porušenie jeho ústavou garantovaných práv, najmä základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj základného práva na spravodlivé súdne konanie a prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nezákonným postupom okresného súdu bolo sťažovateľovi podľa jeho slov znemožnené domáhať sa preskúmania rozhodnutia prvostupňového súdu prostredníctvom opravného prostriedku, čím bolo porušené jeho právo na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru.

3.3 Nápravu nezákonného stavu v sťažovateľovej veci nezjednal podľa presvedčenia sťažovateľa ani krajský súd, keďže podľa Trestného poriadku neexistoval žiaden opravný

prostriedok (riadny ani mimoriadny), na základe ktorého by mohol konať a príkaz okresného súdu zrušiť. Krajský súd teda reagoval na vec vydaním nového napadnutého príkazu, v ktorom podľa názoru sťažovateľa však žiadnym spôsobom nekonštatoval nezákonnosť postupu okresného súdu, ani nijako neodôvodnil, prečo v súvislosti s nutnosťou sťažovateľovho pozorovania v zdravotníckom zariadení dospel zrejme k odlišnému názoru ako okresný súd. Napadnutý príkaz krajského súdu neobsahuje podľa sťažovateľa ani zákonné náležitosti podľa § 181 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, a to uvedenie zákonných ustanovení, ktoré boli použité.

3.4 Absencia právneho stanoviska zo strany krajského súdu, ako aj absencia akéhokoľvek rozhodnutia, ktorým by bola konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia okresného súdu, vedie k nemožnosti sťažovateľa nárokovat' si voči štátu náhradu škody, ktorá mu nezákonným pozbavením osobnej slobody vznikla. Popri škode spočívajúcej v ušlom zárobku v dôsledku vynútenej neprítomnosti v práci je tu podľa sťažovateľa aj ťažko vyčísliteľná nemajetková ujma, ktorá spočíva najmä v zásahu do jeho súkromného a rodinného života. Sťažovateľ uvádza, že celé trestné stíhanie vedené voči nemu už takmer 7 rokov silno traumatizuje jeho aj jeho rodinu, pričom nútené obmedzenie osobnej slobody spojené s pobytom na psychiatrickej klinike pôsobí aj vo vzťahu k širšiemu okoliu značne difamujúco. Obzvlášť to podľa sťažovateľa platí v kontexte toho, že pred obvinením dlhé roky pracoval v štátnej službe ako príslušník Policajného zboru a z tohto prostredia má väčšinu priateľov a známych. V neposlednom rade tento zásah okresného súdu vyvolal podľa sťažovateľa závažné pochybnosti jeho zamestnávateľa o jeho spôsobilosti vykonávať prácu, a to prácu šoféra v dopravnom podniku. Vo vzťahu k osobe sťažovateľa podľa jeho vyjadrenia išlo o závažný zásah do jeho psychického stavu, keďže s ním bolo bezdôvodne zaobchádzané ako s psychiatrickým pacientom, neustále bol pod dohľadom a taktiež mu zo strany personálu boli neustále ponúkané rôzne liečivá, a to bez toho, aby o ne žiadal, a bez toho, aby mu bolo riadne vysvetlené, o aké prípravky ide.

4. Sťažovateľ navrhol vydať tento nález:

„1. Príkazom Okresného súdu Stará Ľubovňa - predsedu senátu pod sp. zn. 7 T 54/2012 z 31. októbra 2016 bolo porušené základné právo sťažovateľa zaručené

článkom 17 ods. 1, ods. 2 prvá veta a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo zaručené čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Prikazom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Tos 28/2016 zo 7. decembra 2016 bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

3. Okresný súd a krajský súd sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi nemajetkovú ujmu v peniazoch v sume 5.000 € (slovom: päťtisíc eur).

4. Okresný súd a krajský súd sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 303,16 eur na účet jeho právneho zástupcu do 30 dni od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Vyjadrenia odporcov a replika sťažovateľa

Vyjadrenie okresného súdu

5. Listom sp. zn. 1 Spr 178/2017 z 27. februára 2017 doručeným ústavnému súdu 1. marca 2017 sa k sťažnosti vyjadril okresný súd, a to prostredníctvom stanoviska zákonného sudcu konajúceho v sťažovateľovej veci, na ktoré odkázala aj predsedníčka okresného súdu v pripojenom sprievodnom liste. Okresný súd zároveň súhlasil s upustením od verejného ústneho pojednávania vo veci.

5.1 Okresný súd v úvode svojho vyjadrenia odkazuje, že 31. októbra 2016 vtedajší predseda senátu vydal napadnutý príkaz, ktorým podľa § 148 ods. 3 Trestného poriadku nariadil, aby bol sťažovateľ ako obžalovaný pozorovaný v zdravotníckom ústave – vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „zdravotnícky ústav“) na účely vyšetrenia jeho duševného stavu. Tento príkaz okresný súd náležite odôvodnil, pričom sa odvolával na neochotu sťažovateľa ako obžalovaného podrobiť sa vyšetreniu duševného stavu ambulantnou formou, čo bolo nariadené už príkazom okresného súdu sp. zn. 7 T 54/2012 z 23. novembra 2015. Na tomto mieste považuje okresný súd za potrebné uviesť, že k vyšetreniu duševného stavu sťažovateľa ako obžalovaného v zdravotníckom ústave okresný súd pristúpil až potom, keď sa sťažovateľ ako obžalovaný

viackrát odmietol podrobiť vyšetreniu duševného stavu pred znalcami, ktorí boli do konania pribratí.

5.2 Napadnutý príkaz bol podľa okresného súdu sťažovateľovi doručený 18. novembra 2016 a 24. novembra 2016 sťažovateľ dobrovoľne nastúpil do zdravotníckeho ústavu.

5.3 Okresný súd uvádza, že sťažovateľ v sťažnosti namieta aj to, že vydaním napadnutého príkazu okresný súd postupoval nezákonne, a zároveň namieta, že absentuje akékoľvek právne stanovisko krajského súdu, ktorým by tento súd konštatoval nezákonnosť napadnutého príkazu. V nadväznosti na uvedené je podľa okresného súdu nevyhnutné poukázať na uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 Tos 28/2016 zo 7. decembra 2016, ktorým krajský súd postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku napadnutý príkaz okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol. V odôvodnení tohto rozhodnutia krajský súd konštatoval nezákonnosť postupu okresného súdu, keďže o nariadení, aby bol sťažovateľ ako obžalovaný pozorovaný v zdravotníckom ústave, mal okresný súd rozhodnúť uznesením, a to s poukazom na § 148 ods. 3 a 4 Trestného poriadku. Okrem toho, že krajský súd zrušil namietaný príkaz, napadnutým príkazom krajského súdu nariadil zdravotníckemu ústavu prepustiť obžalovaného z psychiatrického oddelenia. Podľa presvedčenia okresného súdu je nepochybné, že v čase podania sťažnosti ústavnému súdu obžalovaný nepoznal obsah uznesenia krajského súdu o zrušení príkazu okresného súdu, keďže predmetné uznesenie mu bolo doručené 9. januára 2017.

5.4 Odvolávajúc sa na aktuálny obsah spisu okresného súdu sp. zn. 7 T 54/2012, okresný súd je toho názoru, že krajský súd na základe podania sťažovateľa ako obžalovaného smerujúceho voči napadnutému príkazu okresného súdu poskytol sťažovateľovi ochranu v materiálnom zmysle, jeho podaním sa riadne zaoberal a na základe toho konštatoval nezákonnosť postupu okresného súdu. Krajský súd ako primárny ochranca práv poskytol sťažovateľovi súdnu ochranu v požadovanej kvalite, keď napadnutý príkaz okresného súdu zrušil a nariadil prepustiť sťažovateľa zo zdravotníckeho ústavu.

Vyjadrenie krajského súdu

6. Listom sp. zn. Spr 10026/2017 z 22. februára 2017 doručeným ústavnému súdu 28. februára 2017 sa k podanej sťažnosti vyjadril krajský súd, a to prostredníctvom predsedníčky krajského súdu a aj predsedu senátu 4Tos krajského súdu. Krajský súd zároveň súhlasil s upustením od ústneho pojednávania vo veci.

6.1 Podľa krajského súdu, vychádzajúc z citovaných ustanovení § 148 ods. 3 a 4 Trestného poriadku, okresný súd naozaj nepostupoval správne, pokiaľ pozorovanie sťažovateľa ako obžalovaného v zdravotníckom ústave nariadil napadnutým príkazom s poučením, že proti nemu nie je opravný prostriedok prípustný, pretože podľa výslovného znenia ustanovenia § 148 ods. 4 Trestného poriadku tak mal urobiť uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť, ktorá má navyše odkladný účinok.

6.2 Avšak skutočnosť, že okresný súd pri svojom rozhodovaní použil nesprávnu formu rozhodnutia a sťažovateľa ako obžalovaného nesprávne poučil o neprípustnosti opravného prostriedku proti rozhodnutiu o nariadení pozorovania obžalovaného v zdravotníckom ústave, podľa presvedčenia krajského súdu neznamená, že krajský súd nie je oprávnený o sťažnosti obžalovaného proti takému rozhodnutiu rozhodnúť. Právomoc krajského súdu rozhodovať o sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým bolo nariadené pozorovanie obžalovaného v zdravotníckom ústave, je podľa odkazu krajského súdu totiž daná zákonom (§ 148 ods. 4, § 193 a § 194 Trestného poriadku a § 7 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a použitie nesprávnej formy rozhodnutia zo strany okresného súdu a jeho nesprávne poučenie o neprípustnosti opravného prostriedku proti takémuto rozhodnutiu už citované zákonné ustanovenia nemení a právomoc krajskému súdu rozhodnúť o takomto opravnom prostriedku neodníma.

6.3 Krajský súd bol teda s odkazom na už citované zákonné ustanovenia oprávnený o sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému príkazu okresného súdu rozhodnúť a urobil tak uznesením zo 7. decembra 2016, ktorým napadnutý príkaz okresného súdu zrušil, okresnému súdu uložil, aby vo veci znova konal a rozhodol a toto svoje uznesenie aj

náležite odôvodnil. Spomínané uznesenie krajského súdu bolo podľa krajského súdu sťažovateľovi doručené 9. januára 2017.

6.4 Uvedené podľa krajského súdu potom navyše znamená, že krajský súd o sťažnosti (teda vo veci) nerozhodoval napadnutým príkazom krajského súdu, pretože tak urobil už spomínaným uznesením a napadnutý príkaz krajského súdu predstavuje len technicko-organizačné rozhodnutie určené zdravotníckemu ústavu, logicky nadväzujúce na spomínané uznesenie krajského súdu, pretože zrušením napadnutého príkazu okresného súdu, ku ktorému došlo dotknutým uznesením, zanikol akýkoľvek podklad pre držanie sťažovateľa ako obžalovaného v zdravotníckom ústave, a preto bolo potrebné sťažovateľa právoplatnosťou uznesenia krajského súdu (7. decembra 2016) zo zariadenia ihneď prepustiť, čo sa udialo napadnutým príkazom.

6.5 Krajský súd ďalej uvádza, že okrem uvedeného, vychádzajúc z citovaného ustanovenia § 162 ods. 1 Trestného poriadku, náležitosti príkazu vyplývajúce z ustanovenia § 181 ods. 1 Trestného poriadku sa vzťahujú na príkaz, ktorým sa rozhoduje vo veci (ako napríklad o prepustení zadržanej osoby podľa § 87 ods. 2 Trestného poriadku, ktorému ale iné rozhodnutie súdu už nepredchádza), navyše krajský súd pri prikázaní prepustenia sťažovateľa zo zdravotníckeho zariadenia ani žiadne konkrétne zákonné ustanovenie Trestného poriadku nepoužil, v podstate ním len reagoval na situáciu, ktorá vznikla zrušením napadnutého príkazu okresného súdu, ako to už bolo uvedené, teda na už neexistenciu právoplatného rozhodnutia súdu, ktorým by bolo nariadené pozorovanie sťažovateľa v zdravotníckom ústave. Krajský súd na tomto mieste dopĺňa, že z toho istého dôvodu, keďže napadnutým príkazom krajský súd nerozhodoval o sťažnosti sťažovateľa, nerozhodoval teda vo veci, keďže tak už predtým urobil uznesením z toho istého dňa, napadnutý príkaz odôvodnenie neobsahuje a navyše aj podľa § 181 ods. 2 Trestného poriadku písomné vyhotovenie príkazu musí obsahovať odôvodnenie len vtedy, kde to zákon výslovne ustanovuje, čo nie je prípad prerokovanej veci, keďže zákon (Trestný poriadok) odôvodniť takýto príkaz neukladá.

6.6 Vzhľadom na to, že uznesenie krajského súdu zo 7. decembra 2016 obsahuje vyčerpávajúce odôvodnenie konštatujúce, že napadnutý príkaz okresného súdu nebol

vydaný v súlade so zákonom, za neopodstatnenú považuje krajský súd aj námietku sťažovateľa, že neexistuje rozhodnutie, ktoré by konštatovalo nezákonnosť rozhodnutia okresného súdu. Podľa odkazu krajského súdu navyše sťažovateľ vo svojom vysvetlení nedorozumenia z 9. februára 2017 uvádza, že uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 Tos 28/2016 hodnotí kladne a proti nemu sťažnosť nepodal.

6.7 Z týchto dôvodov navrhuje krajský súd sťažnosti sťažovateľa v časti týkajúcej sa postupu krajského súdu nevyhovieť.

7. Predseda senátu 4Tos krajského súdu (ďalej len „predseda senátu“) doplnil vyjadrenie predsedníčky krajského súdu a uviedol, že voči napadnutému príkazu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť pre porušovanie ľudských práv a slobôd a pre porušovanie práv obvineného na riadnu a spravodlivú obhajobu. Z tohto dôvodu bola vec 5. decembra 2016 predložená krajskému súdu, pričom zákonnému sudcovi bola vec prostredníctvom elektronickej podateľne pridelená do jeho senátu 6. decembra 2016 pod sp. zn. 4 Tos 28/2016.

7.1 Predseda senátu uvádza, že po oboznámení sa so spisovým materiálom vzťahujúcim sa na túto trestnú vec bol predsedom senátu na 7. december 2016 určený termín konania neverejného zasadnutia, na ktorom bol konajúcim senátom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušený napadnutý príkaz okresného súdu a okresnému súdu bolo uložené, aby vo veci znova konal a rozhodol. Súčasne, zistiac nezákonnosť postupu okresného súdu, v ten istý deň bol predsedom senátu vydaný napadnutý príkaz krajského súdu, ktorým bol sťažovateľ ihneď prepustený z psychiatrického oddelenia Fakultnej nemocnice s poliklinikou [REDACTED].

7.2 Čo sa týka odôvodnenia napadnutého príkazu krajského súdu, predseda senátu poukazuje na ustanovenie § 181 ods. 2 Trestného poriadku, keď vo vzťahu k takémuto príkazu Trestný poriadok neukladá povinnosť ho odôvodňovať.

7.3 Predseda senátu konštatuje, že krajský súd napokon vo svojom uznesení sp. zn. 4 Tos 28/2016 zo 7. decembra 2016 podrobne rozviedol dôvody takéhoto procesného postupu, pričom uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 9. januára 2017 (č. l. 838).

Z popísaného je podľa predsedu senátu zrejmé, že krajský súd v uvedenej veci nekonal formou príkazu, ktorý neobsahuje odôvodnenie, na čo poukazuje sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti, ale rozhodoval formou uznesenia s jeho odôvodnením, pričom napadnutý príkaz bol vydaný až následne na účely okamžitého prepustenia sťažovateľa z psychiatrického oddelenia, kde bol hospitalizovaný, na slobodu.

7.4 Súčasne predseda senátu predložil ústavnému súdu aj podanie sťažovateľa označené ako „*vysvetlenie nedorozumenie – zaslanie*“, z obsahu ktorého vyplýva, že konanie na krajskom súde pod uvedeným číslom sťažovateľ hodnotil ako kladné uznesenie a vôbec voči nemu nepodal sťažnosť.

Replika sťažovateľa

8. Podaním doručeným ústavnému súdu 30. marca 2017 sťažovateľ súhlasil s upustením od ústneho pojednávania vo veci, avšak nijako sa k stanoviskám odporcov nevyjadril a ani nerozšíril svoju pôvodnú argumentáciu.

III.

Záver ústavného súdu

9. Predmetom sťažnosti je predovšetkým námietka sťažovateľa, že okresný súd zásadným a hrubým spôsobom porušil ustanovenia Trestného poriadku, keď o pozorovaní jeho zdravotného stavu v zdravotníckom zariadení nerozhodol zákonom predpísanou formou – uznesením, ale formou príkazu, ktorý prichádza do úvahy iba podľa § 148 ods. 1 a 2 Trestného poriadku. Dôsledkom nezákonného postupu okresného súdu bola podľa sťažovateľa jeho osobná sloboda obmedzená po dobu 14 dní, čo má za následok porušenie jeho ústavou garantovaných práv, najmä základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj základného práva na spravodlivé súdne konanie a prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Nápravu nezákonného stavu v sťažovateľovej veci nezjednal podľa presvedčenia sťažovateľa ani krajský súd, keďže napadnutý príkaz okresného súdu nezrušil. Krajský súd teda reagoval na vec vydaním nového napadnutého príkazu, v ktorom podľa názoru sťažovateľa však žiadnym spôsobom nekonštatoval nezákonnosť postupu

okresného súdu a ani nijako neodôvodnil, prečo v súvislosti s nutnosťou sťažovateľovho pozorovania v zdravotníckom zariadení dospel zrejme k odlišnému názoru ako okresný súd.

K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým príkazom okresného súdu a napadnutým príkazom krajského súdu

10. Ústavný súd sa bude v tejto časti venovať námietke sťažovateľa, že jeho osobná sloboda bola obmedzená po dobu 14 dní, čo má za následok porušenie jeho ústavou garantovaných práv, najmä základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy.

10.1 Ústavný súd hic et nunc zdôrazňuje, že v tejto časti preskúmaval napadnutý príkaz okresného súdu a napadnutý príkaz krajského súdu čisto z obsahového hľadiska, t. j. z hľadiska naplnenia materiálnych podmienok pre obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa.

10.2 Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

10.3 Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na skutkový a právny stav nedošlo k porušeniu práva sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy napadnutým príkazom okresného súdu a napadnutým príkazom krajského súdu.

10.4 Okresný súd v napadnutom príkaze jasne, riadne a ústavne korektným spôsobom odôvodnil potrebu nariadenia vyšetrenia duševného stavu sťažovateľa ako obvineného v zdravotníckom zariadení v rámci trestného konania. Takéto obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa bolo legitímne a nevyhnutné vzhľadom na záujem na vyšetrení trestných činov a možnosti posúdenia zodpovednosti sťažovateľa za spáchanie trestných činov, ktoré sú mu kladené za vinu, v spojení s opakovaným neúspešným pokusom o vyšetrenie sťažovateľa ambulantnou formou (písomne predvolanie sťažovateľa na znalecké vyšetrenie na 4. 8. 2016 a 17. 8. 2016) na základe opakovaných príkazov

okresného súdu (pričom neúspešne sa skončilo i predvedenie sťažovateľa orgánmi Policajného zboru 12. 10. 2016 i predvedenie prostredníctvom útvaru Policajného zboru pred znalcov na 15. 10. 2016) a v spojení s poučením sťažovateľa na možnosť postupu podľa § 148 ods. 3 Trestného poriadku v tejto trestnej veci krajským súdom v uznesení sp. zn. 4 To 28/2014 z 13. októbra 2014.

10.5 Po ďalšie, proti sťažovateľovi neboli použité prostriedky mocenského donútenia, keďže sťažovateľ sa podrobil dobrovoľne napadnutému príkazu okresného súdu a dobrovoľne nastúpil na pozorovanie do zdravotníckeho zariadenia, hoci podal proti napadnutému príkazu okresného súdu sťažnosť.

10.6 Čo sa týka napadnutého príkazu krajského súdu, tak ten vyznieva v prospech sťažovateľa a krajský súd tým prakticky plne vyhovel sťažovateľovi a nariadil prepustenie sťažovateľa zo zdravotníckeho zariadenia. Teda ak sa aj sťažovateľ domnieval, že napadnutý príkaz okresného súdu porušuje jeho hmotné ústavné právo na osobnú slobodu, tak napadnutým príkazom krajského súdu došlo z pohľadu sťažovateľa k náprave tohto stavu. Sťažovateľ tak prakticky vyzýva ústavný súd, aby mu poskytol duplicitnú ochranu jeho práva na osobnú slobodu, čo nie je vzhľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy prípustné.

10.7 Ústavný súd sumarizuje, že nedošlo v tomto smere (z pohľadu obsahu napadnutých príkazov) k porušeniu práva na osobnú slobodu sťažovateľa a že vo veci nariadenia vyšetrenia sťažovateľa v zdravotníckom zariadení (a na tento účel jeho internácie v tomto zdravotníckom zariadení na základe dobrovoľného nastúpenia na pozorovanie do zdravotníckeho zariadenia) bolo v konečnom dôsledku sťažovateľovým námietkam vyhovené. Napadnutý príkaz okresného súdu bol riadne odôvodnený a nariadenie pozorovania sťažovateľa v zdravotníckom zariadení bolo v súlade s ústavnými požiadavkami ochrany práva na osobnú slobodu. Zároveň krajský súd vyhovel sťažovateľovi a pre formálne (nie obsahové/materiálne) pochybenie okresného súdu (pozri ďalej) prikázal sťažovateľa prepustiť na slobodu zo zdravotníckeho zariadenia.

10.8 V tejto časti preto ústavný súd nevyhovel sťažnosti sťažovateľa.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 13 dohovoru napadnutým príkazom okresného súdu a napadnutým príkazom krajského súdu

11. Sťažovateľ v tejto časti namieta, že okresný súd rozhodol o nariadení pozorovania sťažovateľa v zdravotníckom zariadení príkazom, proti ktorému nie je prípustná sťažnosť, pričom okresný súd tak mal v tomto prípade urobiť uznesením podľa § 148 ods. 3 a 4 Trestného poriadku, proti ktorému je prípustná sťažnosť. Sťažovateľ uvádza, že krajský súd nezjednal nápravu, keďže napadnutým príkazom krajského súdu nezrušil napadnutý príkaz okresného súdu a napadnutý príkaz krajského súdu neobsahuje odôvodnenie.

11.1 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa § 148 ods. 3 Trestného poriadku ak na vyšetrovanie duševného stavu nepostačí ambulantné vyšetrovanie, môže súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie nariadiť, aby obvinený bol pozorovaný v zdravotníckom ústave alebo, ak je vo väzbe, v nemocnici pre obvinených a odsúdených.

Podľa § 148 ods. 4 Trestného poriadku proti uzneseniu v odseku 3 možno podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

11.2 Ústavný súd rovnako ako krajský súd konštatuje, že, vychádzajúc z citovaných ustanovení § 148 ods. 3 a 4 Trestného poriadku, okresný súd naozaj nepostupoval správne, pokiaľ pozorovanie sťažovateľa ako obžalovaného v zdravotníckom ústave nariadil napadnutým príkazom s poučením, že proti nemu nie je opravný prostriedok prípustný, pretože podľa výslovného znenia § 148 ods. 4 Trestného poriadku tak mal urobiť uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť, ktorá navyše má odkladný účinok.

11.3 Okresný súd sa tak dopustil formálneho pochybenia, ktoré možno hodnotiť len ako dočasnú nekoncentrovanosť (a nie úmysel), avšak týmto hoc formálnym pochybením okresný súd na prvý pohľad obral sťažovateľa o opravný prostriedok, ktorý je inak pri nariadení pozorovania v zdravotníckom zariadení vždy prípustný (t. j. sťažnosť) a kde je dotknutej osobe umožnené, aby sa proti obmedzeniu osobnej slobody účinne bránila na druhostupňovom súde.

11.4 Napriek tomu sťažovateľ podal proti napadnutému príkazu sťažnosť. Krajský súd správne posúdil túto sťažnosť a napadnutý príkaz okresného súdu materiálne (podľa obsahu) a riadne postupoval ako druhostupňový súd, využívajúc svoju právomoc preskúmať napadnutý príkaz okresného súdu, ktorý mal byť vydaný vo forme uznesenia.

11.5 Krajský súd na základe podanej sťažnosti sťažovateľa proti napadnutému príkazu okresného súdu rozhodol uznesením č. k. 4 Tos 28/2016-815 zo 7. decembra 2016 (ktoré je súčasťou spisu 7 T 54/2012, ktorý okresný súd zapožičal ústavnému súdu, a ktoré pripojil okresný súd aj k svojmu vyjadreniu k podanej sťažnosti), výrokom ktorého krajský súd zrušil napadnutý príkaz okresného súdu a uložil okresnému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol. Krajský súd v odôvodnení opísaného uznesenia uviedol:

„Napadnutým rozhodnutím - príkazom predsedu senátu podľa § 148 ods. 3 Tr. poriadku nariadil, aby bol obž. ██████████ pozorovaný v zdravotníckom ústave – vo FNsP ██████████, za účelom vyšetrovania jeho duševného stavu.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obžalovaný sťažnosť pre porušovanie ľudských práv a slobôd a pre porušovanie práv obvineného na riadnu a spravodlivú obhajobu. Okrem iného namieta, žeby nepostačovalo jeho ambulantné vyšetrenie a zároveň neexistuje závažný dôvod na jeho hospitalizáciu. Obžaloba je postavená len na tvrdeniach proti tvrdeniu a v ďalšom hodnotí priebeh doterajšieho súdneho konania vedeného voči nemu. Zúčastnil sa dvoch psychologických vyšetrení, ktoré hovoria o tom, že je v poriadku a nie je potrebné použiť § 148 ods. 3 Tr. poriadku. Nevznikli žiadne závažné dôvody na to, aby bol obmedzený závažným spôsobom na osobnej slobode. Odôvodnenie súdu nepovažuje za riadne a nie je dôvod na obmedzenie jeho osobnej slobody.

V prvom rade krajský súd skúmal či sú splnené podmienky na preskúmanie napadnutého rozhodnutia, keďže v danom prípade bol predsedom senátu vydaný príkaz,

voči ktorému Trestný poriadok nepripúšťa možnosť podať opravný prostriedok (viď ust. § 181 ods. 3 Tr. poriadku).

Podľa § 148 ods. 3 Tr. poriadku, ak na vyšetrenie duševného stavu nepostačí ambulantné vyšetrenie, môže súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie nariadiť, aby obvinený bol pozorovaný v zdravotníckom ústave alebo, ak je vo väzbe, v nemocnici pre obvinených a odsúdených.

Podľa § 148 ods. 4 Tr. poriadku, proti uzneseniu v odseku 3 možno podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Z uvedeného preto vyplýva, že v danom prípade nesprávne postupoval predseda senátu, ak o nariadení vyšetrenia duševného stavu obž. ██████████ pozorovaním v zdravotníckom ústave rozhodol príkazom, voči ktorému nie prípustný opravný prostriedok. Krajský súd preto pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia sa riadil jeho obsahom a nie jeho označením a má za to, že v danom prípade, vzhľadom aj na použitie ust. § 148 ods. 3 Tr. poriadku, ide o rozhodnutie, voči ktorému sťažnosť je prípustná.

Zároveň sa sťažnostný súd zaoberal aj tým, či sťažnosť bola podaná v zákonom stanovenej lehote, pričom prihliadal aj na ust. § 193 ods. 2 Tr. poriadku, podľa ktorého, ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, ktoré jej bolo dané pri oznámení uznesenia. Z uvedenej citácie jasne preto vyplýva, vzhľadom na poučenie prvostupňového súdu o neprípustnosti podania opravného prostriedku voči predmetnému príkazu, aj keď obžalovanému bol tento príkaz doručený prostredníctvom pošty dňa 18.11.2016 (v piatok) a sťažnosť podal na pošte až dňa 22.11.2016 (v utorok, teda až po uplynutí 3 dňovej zákonnej lehoty umožňujúcej podať opravný prostriedok), že sťažnosť bola podaná včas.

Po vyriešení vyššie uvedených otázok krajský súd potom preskúmal v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého rozhodnutia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v súlade so zákonom.

Obžalovanému ██████████ sa mimo iného obžalobou kladie za vinu aj spáchanie skutku právne kvalifikovaného ako zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona, za ktorý je možné uložiť trest odňatia

slobody na päť rokov až desať rokov. V zmysle § 237 ods. 3 písm. c) Tr. poriadku o podanej obžalobe a vo veci rozhoduje predseda senátu alebo senát v ostatných prípadoch.

Podľa druhej vety § 2 ods. 16 Tr. poriadku predseda senátu, samosudca alebo sudca pre prípravné konanie rozhodujú sami, ak to zákon výslovne ustanovuje.

Z vyššie citovaného ust. § 148 ods. 3 Tr. poriadku je zrejmé, že v terajšom štádiu trestného konania o pozorovaní obžalovaného [REDAKOVANÉ] v zdravotníckom ústave rozhoduje súd, čo v tomto konkrétnom prípade znamená, že mal o uvedenej otázke rozhodnúť senát na neverejnom zasadnutí.

V preskúvanom trestnom spise absentuje akákoľvek zápisnica o konaní neverejného zasadnutia senátu zaoberajúca sa predmetným nariadením vyšetrenia duševného stavu obžalovaného pozorovaním v zdravotnom zariadení a k tomu príslušná zápisnica o hlasovaní senátu. Naopak z príkazu je zrejmé, že o tomto nariadení rozhodol len predseda senátu sám. Takýto postup je preto v rozpore s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, čo spôsobuje aj nezákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Zistiac uvedené sťažnostný súd zrušil napadnuté rozhodnutie a prikázal okresnému súdu vo veci znova konať a rozhodnúť a to pri dodržaní vyššie zmieneného procesného postupu. Keďže obžalovaný dobrovoľne nastúpil na základe predvolania FNsP [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] hospitalizáciu na psychiatrické oddelenie za účelom vyšetrenia jeho duševného stavu, súčasne, zistiac vyššie konštatovanú nezákonnosť, bol zo strany krajského súdu bezodkladne vydaný príkaz na jeho okamžité prepustenie.

Sťažnostný súd sa v ďalšom preto nezoberal námietkami obžalovaného ani opodstatnenosťou vydaného rozhodnutia.

Okrajom len krajský súd dodáva, že pozorovanie duševného stavu v zdravotníckom zariadení je závažným zásahom do základných práv a slobôd obžalovaného a jeho nariadenie musí byť výnimočné, keďže pozorovaním duševného stavu v zdravotníckom zariadení dochádza k obmedzeniu jedného z najvýznamnejších práv človeka- práva na osobnú slobodu- a je potrebné takéto rozhodnutie považovať za opatrenie výnimočné a k jeho použitiu je preto nutné pristupovať iba za prísneho dodržania všetkých jeho podmienok a tie navyše vykladať reštriktívne, v súlade s jednou zo základných zásad trestného konania, podľa ktorej do základných práv a slobôd osôb, v prípadoch dovolených

zákonom, možno zasahovať len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania (§ 2 ods. 2 Tr. poriadku).

Postup podľa § 148 ods.3 Tr. poriadku bude teda prichádzať do úvahy len vtedy, ak sa už ináč vyčerpali všetky možnosti vyšetrenia duševného stavu obvineného, alebo ak je z okolností týkajúcich sa jeho osoby zrejmé, že žiadne iné možnosti nie sú alebo od počiatku ani neboli.

V danom prípade sa nariadenie pozorovania duševného stavu obžalovaného odôvodňuje tým, že obžalovaný pri vyšetrení duševného stavu odmieta spolupracovať.

Pokiaľ obžalovaný [REDAKOVANÉ] pri vyšetrení duševného stavu odmietol spolupracovať, bolo potrebné ho vypočuť, opýtať sa ho na dôvody odmietania spolupráce, poučiť ho o možnosti, že v prípade takéhoto jeho postoja je prípustné nariadiť pozorovanie jeho duševného stavu v zdravotníckom ústave a až po takomto postupe, pokiaľ by obžalovaný aj naďalej odmietal spolupracovať, bolo možné pristúpiť k vydaniu napadnutého rozhodnutia.“

11.6 Sťažovateľova námietka, že ochrana jeho procesných práv nebola úplná, keďže krajský súd napadnutým príkazom nezrušil napadnutý príkaz okresného súdu, nie je opodstatnená (resp. sa nekorešponduje so skutočným stavom veci), keďže krajský súd napadnutý príkaz okresného súdu pre formálne pochybenie okresného súdu zrušil uznesením č. k. 4 Tos 28/2016-815 zo 7. decembra 2016 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. A teda napadnutý príkaz okresného súdu nie je viac platný a ochrana aj procesných ústavných práv sťažovateľa bola zo strany krajského súdu úplná a ústavne bezchybná. Ústavný súd je teda aj v tejto časti sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho procesných ústavných práv napadnutým príkazom okresného súdu sťažovateľom prakticky vyzývaný, aby poskytol sťažovateľovi duplicitnú ochranu jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 13 dohovoru, čo nie je vzhľadom na znenie čl. 127 ods. 1 ústavy prípustné, keďže ochranu týchto práv mu efektívne poskytol krajský súd uznesením č. k. 4 Tos 28/2016-815 zo 7. decembra 2016.

11.7 Krajský súd navyše tým, že posudzoval napadnutý príkaz okresného súdu podľa jeho obsahu a že o podaní sťažovateľa proti napadnutému príkazu okresného súdu konal ako o sťažnosti podľa § 148 ods. 4 Trestného poriadku, zároveň uznal odklad vykonateľnosti

napadnutého príkazu [a teda aj z tohto dôvodu (t. j. nad rámec už popísaných dôvodov týkajúcich sa obsahu napadnutého príkazu a splnenia materiálnych predpokladov pre nariadenie pozorovania sťažovateľa v zdravotníckom zariadení) nemohlo dôjsť opísaným formálnym pochybením okresného súdu k zásahu do ústavného hmotného práva sťažovateľa na osobnú slobodu, keďže sťažovateľ nebol verejnomočensky nútený na základe napadnutého príkazu okresného súdu po podaní sťažnosti, o ktorej riadne konal krajský súd, nastúpiť na pozorovanie do zdravotníckeho zariadenia – napadnutý príkaz okresného súdu nebol z dôvodu podania sťažnosti a konania krajského súdu o nej vykonateľný]. Sťažovateľ však medzičasom dobrovoľne nastúpil na pozorovanie do zdravotníckeho zariadenia, a preto krajský súd po prijatí uvedeného uznesenia vydal aj napadnutý príkaz na prepustenie sťažovateľa zo zdravotníckeho zariadenia.

11.8 Správne potom krajský súd uvádza, že čo sa týka odôvodnenia napadnutého príkazu krajského súdu, napadnutým príkazom krajský súd nerozhodoval o sťažnosti sťažovateľa, nerozhodoval ním vo veci, keďže vo veci samej už predtým rozhodol uznesením č. k. 4 Tos 28/2016-815 zo 7. decembra 2016 (ktorým vyhovel sťažnosti sťažovateľa). Napadnutý príkaz teda odôvodnenie nemusel obsahovať (napadnutý príkaz krajského súdu predstavuje len technicko-organizačné rozhodnutie určené zdravotníckemu ústavu, logicky nadväzujúce na spomínané uznesenie krajského súdu) a navyše aj podľa § 181 ods. 2 Trestného poriadku písomné vyhotovenie príkazu musí obsahovať odôvodnenie len vtedy, kde to zákon výslovne ustanovuje, čo nebol prípad prerokúvanej veci sťažovateľa, keďže zákon (Trestný poriadok) odôvodniť takýto napadnutý príkaz krajského súdu neukladá. Napadnutým príkazom nemohlo dôjsť k porušeniu procesných ústavných práv sťažovateľa z dôvodu sťažovateľom namietanej absencie odôvodnenia napadnutého príkazu krajského súdu.

Záver

12. Ústavný súd v závere posúdil, že dôvody, ktoré ho viedli ku konštatovaniu o neporušení označených ústavných práv sťažovateľa napadnutým príkazom okresného súdu a napadnutým príkazom krajského súdu, by boli spôsobilé založiť dôvod odmietnutia

sťažnosti sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní, konkrétne ide o dôvody zakladajúce zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti.

12.1 Ústavný súd však najmä vzhľadom na tvrdenia sťažovateľa o absencii zrušenia napadnutého príkazu okresného súdu a nevedomosti ústavného súdu o existencii uznesenia krajského súdu č. k. 4 Tos 28/2016-815 zo 7. decembra 2016 bol povinný si pre náležité a úplné zistenie právneho stavu veci vyžiadať na vec sa vzťahujúci spis okresného súdu a zároveň dať možnosť všetkým účastníkom konania pred ústavným súdom sa plnohodnotne vyjadriť k sťažnosti.

12.2 Na základe záverov prezentovaných v náleze ústavný súd uzatvára, že napadnutým príkazom okresného súdu a napadnutým príkazom krajského súdu nedošlo k porušeniu sťažovateľom označených ústavných práv. Ústavný súd preto rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2017